

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЛЬНОСТІ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ**

з навчальної дисципліни
НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

для студентів заочної форми навчання
спеціальності **051 «Економіка»**
освітньої-професійної
програми **«Прикладна статистика та бізнес-аналітика»**

Київ
2022 рік

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Національна економіка» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» заочної форми навчання / Укладач Т.С. Луньова, Київ: НАСОО, 2022. 20 с.

Укладач: Луньова Т.С., доцент кафедри економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, к.е.н.

Рецензенти: к.е.н., доц. Голубова Г. В., доцент кафедри статистики та математичних методів в економіці;

к.е.н., доц. Залюбовська С.С., доцент кафедри економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Затверджено на засіданні кафедри економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

Схвалено Вченою радою фінансово-економічного факультету НАСОО

Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предметом вивчення дисципліни «Національна економіка» є механізм функціонування національної економіки, сукупність ресурсних, економічних, інституційно-нальних та соціальних чинників, що визначають її відмітні риси, закономірності та принципи територіальної організації виробництва у розрізі регіонів країни.

Мета викладання навчальної дисципліни – вивчення закономірностей та особливостей функціонування національної економіки порівняно з економіками інших країн; формування у майбутніх фахівців системи економічних знань про механізми функціонування національної економіки; формування у студентів теоретико-методичних знань і практичних навиків з питань регіонального розвитку економіки.

Завдання вивчення навчальної дисципліни: розкриття загального та особливого в національній економічній системі; дослідження впливу інституціональних чинників на специфіку економічного розвитку; оволодіння знаннями і методами історичного аналізу економічних процесів; вивчення теоретичних основ та ресурсних передумов розміщення продуктивних сил, формування і розвитку міжгалузевих комплексів, міжрегіональних і зовнішньоекономічних зв'язків; опанування методами, що використовуються при аналізі розвитку економіки регіонів та обґрунтуванні територіальної організації виробництва; формування комплексного, просторового сприйняття економіки з позиції активізації людського фактора, необхідності врахування досягнень науково-технічного прогресу у вирішенні соціально-економічних проблем; вивчення функціональної ролі держави в управлінні економікою та шляхів удосконалення державної регіональної політики; формування сучасного економічного мислення та світогляду студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- структуру національної економіки із різними ієрархічними підсистемами;
- теорії та моделі економічного розвитку;
- інструментарій економічного регулювання з боку держави;
- методи соціально-економічного прогнозування та принципи макроекономічного програмування;
- сучасний стан проблем та перспектив регіонального розвитку господарства регіонів та економічних районів;
- сутність, завдання, принципи та механізм реалізації державної регіональної економічної політики;
- зовнішні зв'язки національної економіки;

вміти:

- аналізувати структуру національної економіки за різними критеріями;

- аналізувати основні фактори, що впливають на стан економіки;
- виявляти конкурентні переваги та слабкості, притаманні національній економіці та економіці регіонів країни;
- характеризувати зміну ефективності всієї національної економіки та економіки регіонів;
- характеризувати тенденції зовнішньоекономічної діяльності та економічної безпеки країни;
- досліджувати тенденції розвитку національної економіки та економіки кожного регіону за допомогою інструментарію макроекономічного аналізу;
- робити обґрунтовані висновки щодо стану економіки країни, резервів та перспектив її розвитку.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе

Національна економіка як система. Загальносистемні та особливі властивості національної економіки. Цілі національної економіки та умови їх досягнення.

Характеристика основних суб'єктів національної економіки. Сектор домогосподарств, функції домогосподарств та основна мета. Фірма як компонент національної економіки, її функції та цілі. Держава як компонент національної економіки та суб'єкт господарювання.

Зв'язки між компонентами й елементами національної економіки: бюрократичні, ринкові, етичні та агресивні. Ринок як найбільш універсальна форма зв'язку економічних суб'єктів-носіїв попиту та пропозиції. Економічні відносини: сутність та структура.

Предмет, завдання і методи вивчення навчальної дисципліни «Національна економіка».

Рекомендована література:

Базова: [4-5]

Допоміжна: [3, 8]

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки

Теорії національної економіки. Погляди економістів минулого і сучасності щодо сутності національної економіки, концепції її формування і

розвитку.

Характеристика німецької історичної школи як методологічної основи вивчення «національних систем». «Національна система» Ф. Ліста. «Основи національної економіки» В. Ойкена.

Базисні інститути національної економіки. Інституціональні елементи господарської системи на макрорівні. Демократія і свобода як базові інститути національної економіки. Головні принципи демократії. Економічна демократія, концепція економічної демократії. Економічна свобода економічних суб'єктів. Бюрократія та бюрократизм.

Рекомендована література:

Базова: [3-5]

Допоміжна: [1, 4]

Інформаційні ресурси: [2, 4-6]

Тема 3. Основні моделі національної економіки

Причини існування різних моделей національних економік. Підходи до класифікації економічних систем. Моделі доіндустріальної, індустріальної та постіндустріальної економіки.

Основні риси ринкової економіки. Переваги та недоліки ринкової економіки. Особливості командно-адміністративної економіки. Переваги та недоліки командно-адміністративної системи.

Характерні риси та моделі змішаної економічної системи. Американська, японська та шведська моделі. Концепція "економіки узгоджень". "Соціальне ринкове господарство" як форма переходу від воєнної, надцентралізованої економіки Німеччини до мирної. Основні елементи сучасної структури соціального ринкового господарства.

Поняття перехідної економіки. Особливості моделі розвитку національної економіки України

Рекомендована література:

Базова: [3-5]

Допоміжна: [9, 17]

Інформаційні ресурси: [1-2, 4-5, 7]

Тема 4. Структура національної економіки та структурна політика держави

Сутність структури економіки. Основні види структурних співвідношень на макроекономічному рівні: відтворювальні, соціальні, галузеві, регіональні, зовнішньоекономічні.

Галузева структура економіки, її поділ на сектори. Зміна співвідношень між групами галузей внаслідок науково-технічної революції. Регіональна структура економіки, два типи регіональних систем.

Соціальна структура економіки: розподіл народного господарства за формами власності, за організаційно-правовими формами підприємництва, за

рівнем доходів певних верств населення.

Структурні проблеми економіки України. Основні диспропорції економіки на момент отримання незалежності. Стан розвитку малого та середнього підприємництва в державі. Розвиток галузей ринкової інфраструктури.

Структурна політика держави: пасивна та активна. Основні напрями державної структурної політики. Методи прямого та непрямого регулювання. Основні пріоритети структурної політики України на сучасному етапі.

Рекомендована література:

Базова: [3-5]

Допоміжна: [9-10]

Інформаційні ресурси: [2, 5, 7]

Тема 5. Регіональні аспекти розвитку національної економіки

Сутність понять «регіон, економічний район, регіональна економіка». Соціальна роль регіону. Адміністративно-територіальний поділ країни. Сучасна схема економічного районування України.

Сутність поняття «продуктивні сили». Структура системи продуктивних сил. Основні закономірності та принципи розміщення продуктивних сил (РПС).

Закономірності ефективного розміщення продуктивних сил, раціонального розміщення продуктивних сил, пропорційного та комплексного розміщення продуктивних сил.

Закономірність економічної цілісності регіону, закономірність регіональної інтеграції господарства.

Територіальний поділ праці - основа формування економічних районів. Три групи галузей регіонального господарського комплексу. Ефективність спеціалізації регіону.

Регіональна політика: зміст та основні завдання. Два аспекти регіональної політики – політичний та економічний. Основні елементи регіональної політики. Форми територіального регулювання в економічно розвинутих країнах.

Рекомендована література:

Базова: [1-3]

Допоміжна: [11, 16]

Інформаційні ресурси: [1-3, 7]

Тема 6. Програмування та прогнозування національної економіки

Сутність і основні принципи економічного та соціального прогнозування. Головні функції прогнозування. Система прогнозів економічного та соціального розвитку. Методи і моделі прогнозування. Порядок розробки прогнозних документів.

Суть державного програмування і види програм. Методика та

організація розробки цільових комплексних програм. Програми економічного і соціального розвитку в Україні.

Місце макроекономічного планування в системі державного регулювання економіки та види макроекономічних планів. Індикативне (рекомендаційне) планування, його методологія.

Рекомендована література:

Базова: [3-5]

Допоміжна: [5, 8]

Інформаційні ресурси: [1-3, 5]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ГОСПОДАРСЬКИЙ КОМПЛЕКС ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Тема 7. Національне багатство та система потенціалів національної економіки

Сутність та складові національного багатства. Система потенціалів національної економіки. Природно-ресурсний потенціал. Земельні ресурси та їх використання. Державне регулювання земельних ресурсів. Мінеральні ресурси та сировинно-ресурсна безпека.

Демографічний та трудовий потенціал. Чисельність населення та демографічна ситуація в країні. Трудові ресурси та їх використання. Державне регулювання ринку праці.

Науково-технічний потенціал. Характеристика наукового потенціалу. Сучасний стан розвитку науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР). Технологічні парки. Бізнес-інкубатори. Інноваційний характер розвитку економіки.

Інформаційний потенціал. Національний інформаційний ресурс. Національний інформаційний простір країни. Сучасний стан розвитку інформаційних технологій в країні.

Рекомендована література:

Базова: [1-5]

Допоміжна: [5, 12, 15]

Інформаційні ресурси: [1-2, 4-7]

Тема 8. Господарський комплекс України, регіональні особливості його розвитку і розміщення

Сутність господарського комплексу та його структура. Галузь, основні та обслуговуючі галузі. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД). Міжгалузеві комплекси: сутність приклади, характеристика.

Особливості розвитку та регіонального розміщення основних галузей промисловості України. Основні підприємства нафтопереробної галузі. Види електростанцій, їх розміщення за регіонами країни, переваги та недоліки.

Форми організації виробництва в чорній металургії. Розміщення власне металургійного виробництва в Україні. Особливості кольорової металургії.

Фактори, що впливають на розміщення машинобудівних підприємств.

Особливості хімічної та нафтохімічної промисловості. Центри виробництва мінеральних добрив.

Розвиток та розміщення агропромислового комплексу України. Основні зони спеціалізації сільського господарства. Особливості розвитку та розміщення галузей первинної переробки сільськогосподарської сировини.

Транспортний комплекс, фактори, що впливають на його розвиток та регіональне розміщення.

Рекомендована література:

Базова: [1-5]

Допоміжна: [5, 12]

Інформаційні ресурси: [1-2, 4-5, 7]

Тема 9. Національна економіка та економічна безпека

Сутність економічної безпеки національної економіки. Складові економічної безпеки. Методологічні аспекти визначення рівня економічної безпеки країни. Оцінка стану економічної безпеки України. Внутрішні та зовнішні загрози економічній безпеці України.

Механізм забезпечення економічної безпеки національної економіки України. Рада національної безпеки і оборони України. Нормативно-правова база із забезпечення економічної безпеки. Концепція економічної безпеки України.

Рекомендована література:

Базова: [3-5]

Допоміжна: [8, 13-14]

Інформаційні ресурси: [1-2, 4-6]

Тема 10. Політика економічного зростання в національній економіці

Сутність економічного розвитку та основні показники його рівня. Індекс людського розвитку: зміст та складові.

Сутність економічного зростання. Три напрями вивчення цього процесу у сучасній економічній теорії. Значення економічного зростання для країни. Інтенсивний та екстенсивний типи економічного зростання. Фактори економічного зростання.

Концепція сталого розвитку. Економічний вимір сталого розвитку. Соціальний вимір сталого розвитку. Екологічний вимір сталого розвитку. Нова парадигма сталого розвитку економіки. Національні можливості забезпечення сталого розвитку в Україні.

Рекомендована література:

Базова: [1-5]

Допоміжна: [4, 15]

Інформаційні ресурси: [2-4, 7]

Тема 11. Інтеграція національної економіки у світове господарство

Зовнішньоекономічна політика та її види. Протекціонізм та фритредерство. Фактори, що впливають на зовнішньоекономічну політику. Тарифні й нетарифні інструменти протекціоністської політики. Платіжний баланс.

Сутність економічної інтеграції. П'ять рівнів розвитку інтеграційних процесів. Переваги інтеграції для взаємодіючих сторін. Сприятливі фактори входження України у світове господарство. Основні форми міжнародного співробітництва України. Інтеграція до ЄС - геополітична стратегія України.

Розвиток транскордонного співробітництва в Україні. Єврорегіони як форма транскордонного співробітництва. Головні проблеми транскордонної співпраці. Напрями удосконалення регіональної політики розвитку транскордонного співробітництва України з країнами ЄС.

Рекомендована література:

Базова: [1-5]

Допоміжна: [2, 7, 16]

Інформаційні ресурси: [2, 4-6]

Тема 12. Державне регулювання національної економіки

Основні недоліки механізму ринкового саморегулювання. Сутність державного регулювання економіки, його необхідність та об'єктивна потреба. Функції держави в ринковій економіці та напрями державного регулювання. Моделі державного регулювання економіки.

Форми та методи державного регулювання економіки. Методи прямого державного впливу. Методи опосередкованого державного регулювання.

Напрями державного регулювання ринку праці. Мінімальна заробітна плата, її регулююча роль та вплив на макроекономічний стан. Державне регулювання тривалості робочого часу в Україні. Державне регулювання зайнятості.

Негативні наслідки монополізму. Основні напрями антимонопольної політики в Україні. Монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

Державна інвестиційна політика. Принципи та форми державного регулювання інвестиційної діяльності.

Рекомендована література:

Базова: [3-5]

Допоміжна: [6, 9, 15]

Інформаційні ресурси: [1-4, 6-7]

2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

У відповідності з вимогами навчального плану слухачі заочної форми навчання виконують одну письмову контрольну роботу та складають екзамен з дисципліни «Національна економіка». Підготовка до складання екзамену полягає у вивченні матеріалів згідно з тематикою, що викладена у робочих програмах.

Виконання контрольної роботи є одним із заключних етапів вивчення курсу для заочної форми навчання і передбачає такі основні цілі:

- поглиблення, розширення та систематизація теоретичних знань, отриманих студентом при вивченні окремих розділів дисципліни;
- розвиток навичок пошуку та систематизації інформації;
- визначення підготовленості студента для самостійного аналізу та викладу матеріалу за темою контрольної роботи.

В контрольній роботі студент повинен показати: знання і правильне розуміння закономірностей розвитку економіки країни; уміння працювати з інформаційними джерелами; викладати свою точку зору на проблемні питання та робити обґрунтовані висновки щодо напрямів їх вирішення.

Перед виконанням контрольної роботи студент повинен вивчити рекомендовану літературу з дисципліни, зібрати, проаналізувати та узагальнити практичний матеріал. Також слід використовувати нормативні та інструктивні матеріали, монографії та статті періодичного друку за обраною темою.

Загальні вимоги до виконання контрольної роботи полягають, перш за все, у її самостійному виконанні. Не допускається механічне переписування текстів літературних джерел. Запозичення та цитування без посилань на першоджерела забороняється.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Контрольна робота з курсу «Національна економіка» містить одне теоретичне питання та 30 тестових завдань за темами навчальної дисципліни.

Загальний обсяг теоретичної частини роботи складає 10-12 сторінок. Вона виконується українською мовою і має бути стилістично, граматично та технічно слушно оформлена. Композиція реферату складається у наступній послідовності:

- титульний аркуш (зразок наведено в Додатку 1);
- зміст;
- вступ (стисло характеризується актуальність теми, визначаються мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження)
- основна частина (складається із декількох розділів, в яких висвітлюються погляди вчених на досліджувану проблему, сутність існуючих підходів до її вирішення. Залежно від теми, в роботі обов'язково

повинен бути використаний статистичний матеріал, який підтверджує важливість досліджуваних питань);

– висновки (відображаються основні результати проведеного дослідження);

– список використаних джерел (обов'язкове посилання якнайменше на десять джерел).

Контрольна робота виконується українською мовою на аркушах формату А4 (210x297 мм), шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5. Абзацний відступ – 1,25 см. Текст роботи друкують, залишаючи поля таких розмірів: лівий - 30 мм, правий - 15 мм, верхній - 20 мм, нижній - 20 мм. Сторінки роботи нумеруються у верхньому правому куті.

Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Цифровий матеріал, як правило, слід оформляти у таблиці, які розміщуються по тексту. Таблиці нумерують послідовно у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці, розміщують напис “Таблиця” із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу). Назва таблиці розміщується симетрично над таблицею.

Список використаних джерел має включати всі літературні джерела, матеріал яких було використано при підготовці роботи. Список має містити не менше 10 джерел, на які є конкретні посилання у тексті.

Теоретичне питання обирається згідно із останньою цифрою залікової книжки студента та першою літерою його прізвища за наступною схемою:

Остання цифра залікової книжки	Перша літера прізвища студента		
	А – З	І – П	Р – Я
1	1	11	21
2	2	12	22
3	3	13	23
4	4	14	24
5	5	15	25
6	6	16	26
7	7	17	27
8	8	18	28
9	9	19	29
0	10	20	30

Оформлену належним чином контрольну роботу студент подає в установленій кафедрою термін, після чого вона проходить перевірку викладачем.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

1. Національна економіка як система. Загальносистемні та особливі властивості національної економіки.
2. Характеристика основних суб'єктів національної економіки.
3. Методологічні основи вивчення «національних систем». «Національна система» Фрідріха Ліста. «Основи національної економії» В.Ойкена.
4. Природно-ресурсний потенціал України
5. Трудові ресурси та їх використання. Державне регулювання ринку праці.
6. Характеристика наукового потенціалу України.
7. Структурні проблеми економіки України.
8. Основні напрями державної структурної політики.
9. Основні етапи роздержавлення та приватизації в Україні.
10. Сучасний стан інституціональних перетворень в Україні.
11. Основні фактори формування господарського комплексу національної економіки.
12. Характеристика та сучасний стан розвитку паливно-енергетичного комплексу.
13. Сучасний стан розвитку сільського господарства.
14. Структура доходів та видатків державного бюджету.
15. Державна податкова політика, її особливості.
16. Державні програми регулювання дефіциту бюджету, внутрішнього та зовнішнього державного боргу.
17. Цілі діяльності та основні функції комерційних банків в Україні.
18. Національні можливості забезпечення сталого розвитку в Україні.
19. Подолання бідності та підвищення рівня життя громадян.
20. Поліпшення структури національної економіки на основі інноваційної моделі розвитку.
21. Забезпечення екологічної рівноваги, зменшення техногенного навантаження на природні екосистеми.
22. Характеристика системи соціального захисту населення України.
23. Проблеми фінансового забезпечення соціального захисту населення України.
24. Наявність передумов для поступового включення української економіки в систему світогосподарських зв'язків.
25. Оцінка зовнішньоторговельних зв'язків України. Конкурентоспроможність вітчизняної продукції на світовому ринку.
26. Інвестиційний клімат в Україні. Проблеми та перспективи залучення іноземних інвестицій.
27. Сутність економічної безпеки національної економіки та її складові.
28. Оцінка стану економічної безпеки України. Внутрішні та зовнішні загрози економічній безпеці України.
29. Механізм забезпечення економічної безпеки національної економіки України.
30. Діяльність Ради національної безпеки і оборони України.

ПЕРЕЛІК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Риса національної економіки, яка означає володіння властивостями, відсутніми в її компонентах:

- 1) Цілісність
- 2) Інтегративність
- 3) Ієрархічність

2. Що вивчає дисципліна «Національна економіка»?

1) Історію розвитку економіки певної країни.
2) Питання розвитку окремих галузей національної економіки, міжгосподарських комплексів та депресивність регіонів

3) Механізм функціонування національної економіки, сукупність чинників, що визначають її відмітні риси, закономірності та принципи територіальної організації продуктивних сил у розрізі регіонів країни

3. Риса національної економіки, яка означає, що національна економіка включена підсистемою в систему більш високого порядку - світову економіку

- 1) Ієрархічність
- 2) Цілісність
- 3) Інтегративність

4. Кого з перерахованих економістів можна віднести до основоположників інституціонального напрямку економічної теорії?

- 1) А. Сміт
- 2) Дж. Гелбрейт
- 3) Т. Веблен
- 4) Р. Коуз

5. Виберіть із переліку представника німецької історичної школи:

- 1) Г. Шмоллер
- 2) К. Маркс
- 3) Дж. Кейнс
- 4) Д. Рікардо

6. До базових інститутів економіки представники інституціоналізму відносять:

1) Збалансованість, цілісність, системність, керованість
2) Норми, традиції, принципи, звичаї, соціально-психологічні особливості нації

- 3) Владу, працю, власність, управління
- 4) Науку, знання, управління, капітал

7. В якій з моделей державного регулювання економіки рівень державного втручання в економіку найбільш низький?

- 1) Американська
- 2) Шведська
- 3) Німецька

8. Концепцію "економіки узгоджень" було розроблено:

- 1) У США
- 2) В Австралії
- 3) В Італії
- 4) У скандинавських країнах

9. Модель індустріальної економіки:

- 1) Характеризується високим рівнем наукоємності виробництва
- 2) Формується в ситуації домінування сфер важкої промисловості
- 3) Заснована на натуральному господарстві й ручній праці

10. Який показник характеризує соціальну структуру економіки:

- 1) Співвідношення між споживанням і нагромадженням
- 2) Співвідношення між експортом і імпортом
- 3) Співвідношення між формами власності

11. Який показник характеризує відтворювальні пропорції в економіці:

- 1) Співвідношення між споживанням і нагромадженням
- 2) Співвідношення між формами власності
- 3) Співвідношення між експортом і імпортом

12. Закономірності розміщення продуктивних сил – це:

- 1) Положення, що визначають об'єктивні потреби й умови розвитку
- 2) Об'єктивно існуючий, повторюваний, істотний зв'язок явищ

природи із суспільним життям

- 3) Заходи щодо економічної організації території
- 4) Всі попередні відповіді невірні

13. Відповідне наближення матеріало-, енерго- та водомістких галузей до джерел сировини, енергії та води означає реалізацію принципу:

- 1) Комплексного розміщення виробництва.
- 2) Раціонального розміщення виробництва.
- 3) Збереження екологічної рівноваги.
- 4) Обмеженого централізму.

14. За об'єктами прогнозування виділяють такі головні групи прогнозів:

- 1) Прогнози ресурсів, розвитку економіки, прогнози суспільних потреб
- 2) Макроекономічні, макроструктурні та галузеві прогнози
- 3) Короткострокові, середньострокові та довготермінові прогнози

15. Зміст індикативного планування полягає в:

- 1) Затвердженні обов'язкових завдань для товаровиробників
- 2) Координації діяльності товаровиробників
- 3) Всі відповіді не вірні

16. Стратегічне планування – це:

1) Координація діяльності виробників

2) Системний спосіб управління змінами, творчий процес визначення і здійснення найбільш важливих дій

- 3) Забезпечення виробників інформацією
- 4) Всі відповіді не вірні

17. Національне багатство - це:

- 1) Грошові цінності, а також нагромаджений виробничий досвід суспільства
- 2) Сукупність вироблених суспільством протягом певного періоду матеріальних благ
- 3) Сукупність нематеріальних благ суспільства
- 4) Сукупність вироблених і нагромаджених суспільством матеріальних та духовних благ, а також природний потенціал країни

18. Сума природжених здібностей, загальної і спеціальної освіти, придбаного професійного досвіду знань, творчого потенціалу, морально-психологічного і фізичного здоров'я, що забезпечують можливість приносити дохід, – це:

- 1) Здібність до праці
- 2) Людський капітал
- 3) Підприємницька здібність

19. Основним недоліком гідроелектростанцій є:

- 1) Велика кількість зайнятих земельних масивів
- 2) Шкідливі викиди в атмосферу
- 3) Велика потреба в робочій силі
- 4) Всі попередні відповіді невірні.

20. Розміщення цукрової промисловості обумовлюється таким головним чинником:

- 1) Наявністю трудових ресурсів
- 2) Основними районами вирощування цукрових буряків
- 3) Наявністю палива
- 4) Всі попередні відповіді невірні

21. Стан економіки, за якого, незалежно від кон'юнктури світових ринків, гарантується стабільне забезпечення населення продовольством у кількості, що відповідає вимогам науково обґрунтованих медичних норм – це:

- 1) Національна безпека
- 2) Економічна безпека
- 3) Продовольча безпека

22. Коефіцієнт природного приросту – це індикатор

- 1) Демографічної безпеки
- 2) Макроекономічної безпеки
- 3) Бюджетної безпеки
- 4) Всі відповіді не вірні

23. Частка іноземного банківського капіталу в загальному обсязі банківського капіталу – це індикатор

- 1) Боргової безпеки
- 2) Банківської безпеки
- 3) Демографічної безпеки
- 4) Макроекономічної безпеки

24. Якою має бути податкова політика, що впливатиме на економічне зростання:

1) Відповідність податкової системи потребам державного і регіонального бюджетів

2) Звуження податкової бази і підвищення податкових ставок

3) Незмінність податкової системи

4) Розширення податкової бази і зниження податкових ставок

25. Інтенсивний тип економічного зростання:

1) Збільшення виробництва ВВП через підвищення ефективності використовуваних ресурсів, зокрема підвищення продуктивності праці

2) Збільшення виробництва ВВП через збільшення кількості використовуваних економічних ресурсів

3) Зменшення виробництва ВВП

26. Фактори економічного зростання поділяються на групи: фактори пропозиції, фактори попиту, фактори розподілу. Виберіть із перелічених фактор, що відноситься до групи факторів пропозиції:

1) Податковий тиск

2) Обсяг природних ресурсів

3) Діюча система розподілу доходів

27. Виданий державою спеціальний дозвіл на право здійснення зовнішньої торгівлі називається:

1) Бартером

2) Квотою

3) Ліцензією

4) Всі відповіді не вірні

28. Експортна квота – це:

1) Відношення обсягу експортованих товарів і послуг до ВВП

2) Питома вага експортованих товарів за видами і ступенем їх перероблення

3) Всі відповіді не вірні

29. Родоначалником теорії державного регулювання економіки є:

1) Кларк

2) Фрідмен

3) Кейнс

30. Мінімальна заробітна плата це:

1) Встановлений державою рівень зарплати за некваліфіковану працю, нижче якої не може проводитися її оплата при виконанні повної норми праці

2) Встановлений фірмою рівень зарплати за кваліфіковану працю, нижче якої не може проводитися її оплата за умови виконання повної норми праці

3) Всі відповіді не вірні

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Богословська А. В., Кваша О. С. Регіональна економіка: навч. посібник. Миколаїв: Видавець Ємельянова Т.В., 2018. 488 с.
2. Гусєва О. Ю., Воскобоева О. В., Ромащенко О. С. Регіональна економіка: навчальний посібник. Київ : ДУТ, 2018. 55 с.
3. Конохова З. П. Моделі державного регулювання економіки : навчально-методичний посібник. Харків : НТУ «ХП», 2018. 132 с.
4. Мельникова В. І. Національна економіка: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 248 с.
5. Носова О. В. Національна економіка: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 512 с.

Допоміжна

1. Алексєєв В. М., Липовська Н. А. Взаємовідносини держави та суспільства: навч. посіб. Дніпро: ГРАНІ, 2019. 172 с.
2. Булах Т. М., Іващенко О. А., Плахотнікова Л. О. Аналіз стану та тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2019. № 1-2. С. 59-68. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/3719>.
3. Галушка З. І., Катаранчук Г. Г. Поведінка домашніх господарств України: моделі та особливості регулювання. Монографія. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2018. 190 с.
4. Економічні свободи для зміцнення соціально-економічного розвитку України в умовах глобальних трансформацій / Наук. ред. В. Юрчишин. Київ : Заповіт, 2020. 276 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_Economic_freedom.pdf.
5. Енергетична стратегія України на період до 2030 року, схвалена Розпорядженням КМУ від 24.07.2013 р. № 1071-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0002120-13>.
6. Залюбовська С. С., Колупаєв Ю. Б., Мельничук І. О. Проблеми залучення інвестиційних ресурсів в економіку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 8. С. 26-30. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2018/8.pdf.
7. Ігнатенко Т. С., Пархоменко В. В., Тарасенко А. Г. Україна в сучасних інтеграційних процесах: передумови та проблеми. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2019. № 4. С. 83-91.
8. Кононова І. В. Розроблення стратегії розвитку національної економіки. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 36. С. 60-65.
9. Кришень О. В. Теоретико-методологічні аспекти регіональної соціальної політики в період сучасних трансформацій: дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.01. Дніпро, 2020. 241 с.
10. Куйбіда С. В. Концептуальні засади структурної політики держави в умовах глобалізації. *Регіональна економіка*. 2018. №1(87). С. 120-125. URL:

http://re.gov.ua/doi/re2018.01.120_u.php.

11. Лелеченко А. П. Регіональна політика як науково-прикладний феномен. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13-14. С. 92–96. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.13-14.92.

12. Луньова Т. С. Енергоефективність економіки України: проблеми та перспективи. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.* 2021. № 1-2. С. 36-42. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6170>.

13. Луньова Т. С. Соціально-економічна безпека регіону: методичні підходи до оцінювання та забезпечення. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.* 2022. № 1-2. С. 47-54. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6272>

14. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, затверджені наказом Мінекономрозвитку України № 1277 від 29.10.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13>.

15. Папаїка О. О. Державне регулювання макроекономічного середовища: національні особливості та світовий досвід. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 33. С. 11-16.

16. Пархоменко В. В. Проблеми та перспективи транскордонного співробітництва в Україні. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб.наук.пр.* 2020. № 4. С. 77-85.

17. Резнікова Н. В., Іващенко О. А., Курбала Н. В. Ретроспективний аналіз альтернативних підходів до виокремлення розвинених країн: фінансовий, індустріальний, цифровий та інноваційний виміри розвитку. *Ефективна економіка*. 2020. № 9. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8172>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України. URL: <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування. URL: <http://ief.org.ua>.

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua.

5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

6. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг). URL: <https://www.nfp.gov.ua/>.

7. Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: www.as-rada.gov.ua.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ

Навчальна дисципліна «Національна економіка» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою в кінці заліково-екзаменаційної сесії, яка включає в себе поточний та підсумковий контроль.

При поточному контролі оцінюється рівень підготовки контрольної роботи. За результатами її виконання студент може отримати максимально 70 балів.

При розробці критеріїв оцінки за основу беруться повнота і правильність виконання завдань.

Контрольна робота оцінюється таким чином:

- теоретична частина – максимально 40 балів;
- тестові завдання по 1 балу за кожну правильну відповідь, максимальна кількість балів – 30.

Підсумковий контроль: екзамен. Студент може отримати максимально 30 балів. Підсумковий контроль здійснюється у формі підсумкового тесту, який складається з 30 завдань, що оцінюються по 1 балу за кожну правильну відповідь.

Студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного та підсумкового контролю. Якщо за результатами отримано сумарну кількість балів, що не перевищує 49 балів, до екзамену студент не допускається і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Контрольна робота		Підсумковий тест	Сума
Теоретичне завдання	Тестові питання		
40	30	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисциплін	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

Кафедра економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни

«Національна економіка»

Варіант № _

Студента (ки) __ курсу
спеціальності _____

групи _____

(П.І.Б)

(підпис)

Бали: _____